

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

Preus de suscripció

REUS. Ples. 1'50 al més.

Fora. > 4'50 trimestre

Estranger. > 9

Número solt 5 céntims

Anuncis segons tarifa

ANY XI.

REUS, DIMECRES 30 D'AGOST DE 1916

Núm. 197

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb teléfon urbá i interurbá :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon ::

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA CREU.—EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinaries
Especialitat en la curació de les hernies

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

Els fets de Girona

S'ha cursat el següent telegrama:

«L'Unió Catalanista, integrada per elements representatius de totes les comarques de Catalunya, amargada pels agravis inferits a la ciutat de Girona, a vos i als vostres honorables companys de Consistori, fa present la seva més absoluta adhesió a la justa protesta popular que cristal·litza en el document firmat, sense abstencions, en la jornada del 21 de l'actual mes; sent-vos saber a l'ensems que ha sentit pregona satisfacció per la serena i catalana dignitat amb que en ell vetllen pels fars del dret i de la raó.

Visqueu molts anys pel bé de la patria.

Barcelona, 24 d'agost de 1916.—El vis-president, Pere Manén i Artés.—El secretari general, Ricard Margarit.

Iltr. senyor alcalde-president de l'Excelentíssim Ajuntament de Girona.»

—Abans d'ahir celebrà l'Ajuntament de Girona, l'anunciada sessió extraordinaria presidida per l'alcalde.

El consistori acordà que, «en atenció a que el capitán general havia manifestat a la persona de l'alcalde, com a representant de la Corporació i de la ciutat, que's lamentava sincerament de lo ocorregut, i convençuts de l'espiritu de justícia de dita superior autoritat, esperava confiadament que com resultat del procediment judicial i particular que per la jurisdicció corresponent a la mateixa s'instrueix podrà quedar satisfet dels agravis inferits».

LA GUERRA

RUMANIA DECLARA LA GUERRA A AUSTRIA-HONGRIA

La nota de Rumania a Austria

Ginebra.—Telegrafien de Viena que el ministre plenipotenciari de Rumania en aquella capital ha comunicat oficialment al ministeri de Negocis Estrangers la declaració de guerra del seu Govern a Austria-Hongria, entre-gant al ministre de Negocis estrangers el text de la declaració.

El document, que és molt extens i

està concebut en termes d'una gran energia, enumera tots els motius que han induït a Rumania a declarar la guerra a Austria-Hongria. Esmenta les persecucions i les violències de que són víctimes els romanes en la doble monarquia i fent al·lusió als convenis que en altre temps lligaren a Rumania amb les potències de la Triple Aliança, declara que aquests convenis quedaren sense efecte en esperit i lletra el dia en que la declaració de la guerra agressiva d'Austria i Alemanya trencà la triple aliança obligant a Italia a que's desentengués dels seus compromisos diplomàtics.

La declaració enumera al final les causes que han motivat la resolució de Rumania:

Primera. La població rumana a l'Austria es troba exposada no-solsament a les múltiples contingències de la guerra, sinó que fins a una verda invasió.

Segona. Rumania, amb sa intervenció, pensa fer menys duradera la guerra mundial.

Tercera. Rumania es posarà de part de les potències que puguen ajudar-la amb major eficacia a realitzar son ideal nacional.

A pesar de que la premsa ja feia alguns dies que venia preparant a la opinió pública, la declaració de guerra de Rumania ha produït emoció indescriptible en aquesta capital.

El Reichstag se reuneix immediatament

Radiograma de Koenigswusterhausen, 28, a les 15'30.

El govern rumà declarà el diumenge per la nit la guerra a Austria-Hongria.

El Reichstag alemany convocà immediatament una sessió extraordinària.

Se creu que Alemanya declararà la guerra a Rumania dintre de les properes 24 hores.

S'anuncia que'l Govern alemany entregará avui els passaports a l'embajador rumà a Berlin i que'l seu embajador alemany i austriac ja sortiren de Bucarest.

La primera topada

Parte oficial austriac:

«A la frontera Sudest i Est d'Hongria inicià ahir, al fer-se de nit, l'atac nostre nou enemic, cavitant-se els primers trets entre's llocs avençats.

En el pas de la Torre Roja i en els passos al Sud de Brasso, se desenrotllaren aquest matí els primers combats entre contingents avençats i férem els primers presoners rumans.»

RESUM DE LES OPERACIONS

En el front anglès

El mal temps impedi, en part, les operacions. No obstant, els anglesos han guanyat terreny a l'oest de Guinchy.

Durant la tarda regnà intensa activitat de l'artilleria, per ambdues parts. El foc alemany se dirigí contra les trinxeres d'apòi angleses al nord de Longueval. Les bateries britàniques destruïren alguns reductes enemics.

Entre Neuve-Chapelle i Armentières feren estallar algunes mines els anglesos. Els alemanys feren també dues petites mines al sud-est d'Auchy i al sud de la sortint d'Iprés, sense causar danys.

Al sud d'Ancre, els anglesos feren pressions a oficiais i soldats alemanys.

El comunicat oficial de la tarda anuncia que malgrat no haver millo rat el temps les tropes britàniques feren algun progrés a l'est del bosc de Delville.

Hi hagué petites accions prop de la granja de Mauquet, que terminaren amb èxit per als aliats.

L'artilleria alemania bombejà amb gran violència les trinxeres angleses en el bosc de Delville, al nord del bosc i al nord de Pozières.

En el front rus

Els austriacs atacaren en el riu Scharra, al sud de Baranovitsche i Lumicza, les posicions russes.

Les tropes austriques penetraren en les posicions russes a la part oest del riu, però per un contraatac foren desallotjades novament.

En el front del Stochod, patrulles russes atacaren una posició austriaca, fent presoners a la majoria de la guarnició.

En la regió al Nord de Mariampol, els russos avençaren, fent presoners a un oficial i 37 soldats austriacs i apoderant-se de dues ametralladores.

En el Cáucus

Continua la ofensiva dels aliats en la regió del llac de Van. Els turcs foren desallotjats de les vores del Masladauraus i frانquen el riu. Al Nord de Bitlis foren també rebutjats cap al Sud i caiguerten presoners 11 oficials i 200 soldats, apoderant-se de tres ametralladores.

Els turcs són perseguits pels aliats en les regions de Nirifna i d'Akmiz.

Del front macedònic

El cap de les tropes britàniques a Salònica anuncia que les bateries angleses reduïren a silenci les enemigues en el front de Doiran.

En el front del Struma els búlgars canonejaren les posicions dels aliats i aquests dispersaren un contingent enemic al nord-est de Komaijan.

RETALLS i COMENTARIS

Escríu n'A. Rovira i Virgili en «La Veu de Catalunya».

«De totes les reivindicacions catalanes la que més espanta i irrita els unitaris espanyols és la que's refereix a l'ensenyament. Les Corts catalanes, el poder executiu català, la vigència del nostre Dret civil previament renovellat, l'oficialitat de la llengua catalana, tot això no és res, per a ells, al costat de l'autonomia en materia escolar. Quan, vencuts per la prolongada i creixent pressió del nacionalisme, els homes de l'Espanya castellana i castellanitzada s'hagin resignat a admetre les llibertats catalanes, encara cridaran furiosament, com a possessos, contra la pretensió que Catalunya sigui la organizadora i la directora del seu ensenyament.

L'escola en mans dels catalanistes! L'universitat en mans dels catalanistes!

Heu's-aquí la pitjor abominació que poden concebre els «supremos rectors de la cultura nacional» i la nombrosa host dels polítics hispànics en els quals l'orgull despòtic de la raça substitueix el seny natural i la coneixença de les realitats modernes.

Que s'hi avinguin o no, que s'irritin o que s'esparverin, el fet és que la lliure organització i direcció de l'ensenyament català constitueix una de les nostres reivindicacions essencials. Això és per a nosaltres una necessitat i un dret des del punt de vista del nacionalisme. I és una facultat que ens pertoca dins un règim federatiu.

L'ensenyament, en les Federacions, va a càrrec dels Estats particulars. Així succeeix als Estats Units, a Alemanya, a Suïça, a Austria-Hongria.

Creiem interessant recordar que el partit federal espanyol ha considerat sempre l'ensenyament com a facultat propria dels Estats particulars, dits regionals. Ho veiem confirmar així en el projecte de Constitució federal de 1873 (article 96) i el projecte de Constitució de l'Estat català de 1883 (article 56). Avui sembla que alguns federals espanyols ho hagin oblidat.»

L'ensenyament, en les Federacions, va a càrrec dels Estats particulars. Així succeeix als Estats Units, a Alemanya, a Suïça, a Austria-Hongria.

En un banquet ofert pel governador de Guipúzcoa a Romanones, aquest declarà que'l propòsit del Govern és obrir prompte el Parlament. El Govern —digué— estima necessari que funcioni a viat el Parlament, havent decidit reunir les Corts abans de que acabi el més de setembre.

Després del banquet digué el president en conversació particular, que la data de la reobertura del Parlament seria el 20 de setembre, poguent ocurrir que s'adelantés o retrassés variades dies.

Preguntat el comte de Romanones per on començarà la tasca del Parlament, contestà: Per on es va interrompre, amb la diferència de que hi haurà Pressupostos i gran nombre de projectes preparats en l'interregne.

Més projectes de l'Alba

Hem perdut el compte dels projectes que, segons els allegats del minis-

han de convertir-se en corrents purificadors que alliberin de tot prejudici religiós les noves conciències. Es una ascenció d'aquells anhels, el que es fa precis pel manteniment de la tradició liberal de Catalunya, d'una tradició liberal que resisteix el frac dels ideals que guspiegen en els pobles moderns i sigue una realitat per a la vida catalana.

Llegim en «El Socialista»:

«La fiesta bárbara, irracional, de los toros, ha ocasionado varias víctimas ayer.

Dos novilleros han encontrado la muerte en la plaza: Carpio y Gallego.

El primero era un maestro de escuela de Catarroja (Valencia). Era hombre que tenía corazón. La noble profesión de educar a la infancia, una de las más dignas y honrosas, y de las más fecundas, no le daba para vivir. Hay que dedicarse a cualquier cosa que deigne la personalidad, a in nobles y rústicos menesteres, a lo bestial o a lo canalla, para ganar dinero.

El maestro de escuela quería ganar dinero para que vivieran los suyos. Y en vez de dedicarse a acaparador, a secretario íntimo de caciques, a político del régimen, a estafador por los procedimientos que no se persiguen, a apolgista de la Colonizadora de Marruecos o a cualquier otro menester indecoroso de este juez, se dedicó a matador de toros. Era una cosa brutal e inicua; pero, al menos, no se depone la decencia personal.

Ganó dinero a fuerza de regar con su sangre las plazas españolas. Por último, ha muerto entre las astas de un toro. Que no se culpe a la fiesta de su muerte. Le ha matado el ministerio de Instrucción pública.»

La política

L'obertura del Parlament

En un banquet ofert pel governador de Guipúzcoa a Romanones, aquest declarà que'l propòsit del Govern és obrir prompte el Parlament. El Govern —digué— estima necessari que funcioni a viat el Parlament, havent decidit reunir les Corts abans de que acabi el més de setembre.

Després del banquet digué el president en conversació particular, que la data de la reobertura del Parlament seria el 20 de setembre, poguent ocurrir que s'adelantés o retrassés variades dies.

Preguntat el comte de Romanones per on començarà la tasca del Parlament, contestà: Per on es va interrompre, amb la diferència de que hi haurà Pressupostos i gran nombre de projectes preparats en l'interregne.

Més projectes de l'Alba

Hem perdut el compte dels projectes que, segons els allegats del minis-

tre d'Hisenda, ha confeccional aquest. La felicitat del país va a ésser un fet en breu plac. Respirem. El «Diario Universal» deia en un de sos últims números:

«Los proyectos que podemos llamar fundamentales ultimados hasta ahora son tres: uno referente al crédito agrícola, para impulsar, acrecer e intensificar los productos del suelo; otro creando un Banco de Exportación, que movilizará los artículos fabricados y que desarrollará el trabajo en el interior de España, y otro de protección a las nuevas industrias y a las ya establecidas, que, en unión de los anteriores, aumentará el coeficiente de la riqueza del país, propendiendo a poner la industria propia en condiciones de mayor producción para ahora y para después de la guerra. Este proyecto, que es muy interesante y que recoge aspiraciones de Cataluña, Vizcaya y otras provincias, se relaciona con las Sociedades anónimas, las comanditarias y el capital particular y privado.»

Secretariat municipal

La part dispositiva del decret relatiu als secretaris municipals diu:

«Article 1er. S'aprova, amb caràcter provisional, el reglament de secretaris d'Ajuntament i dels serveis encomanats aquests funcionaris en les corporacions municipals, sancionat per real ordre de 8 d'agost de 1902, com se reproduïx a continuació.

Art. 2on. Se concedeix un plaç de tres mesos per a que's Ajuntaments i els secretaris pugui presentar davant la Direcció general d'Administració les observacions que considerin oportunes a prop de l'esmentat reglament i en bé dels serveis municipals.

Art. 3er. Una vegada terminat el plaç indicat i reunida la informació a que s'alludeix en l'article anterior, se remeterà l'expedient al Consell d'Estat, per a que dit alt cos consultiu emeti son il·lustrat dictamen; i

Art. 4rt. Mentre se publica definitivament el reglament a que's fa referència, l'estat de dret, per a tot lo que afecta i es refereix als secretaris d'Ajuntament i als serveis encomanats als mateixos, serà el reglament indicat, que queda provisionalment sancionat i en vigor.»

Nou periòdic català

Per al dia 15 del corrent mes estava anunciat, a Buenos Aires, l'aparició d'un periòdic nacionalista amb el títol «Resorgiment».

El mentat periòdic farà honor a la premsa catalana que es publica a Amèrica, puig va a càrrec, la publicació al·ludida, dels ferms catalanistes Francesc Colomer, Manuel Cairo i H. Nadal i Mallol. No cal dir que la part doctrinal, confiada a tan prestigiosos elements, serà irreductiblement nacionalista.

La germanofilia de «Las Circunstancias»

El diari «Las Circunstancias», per a defensar-se de la seva provada germanofilia, diu: «Este periódico, «Las Circunstancias», insertó, fuese por descuido O POR OTRA CIRCUNSTANCIA ACCIDENTAL, un artículo marcadamente germanófilo. Es verdad.»

Si és veritat, doncs a que discutir?

Que sigué per descuit? Doncs no val a badar?

Que fou per altra circumstancia accidental? Doncs, que és, sinó això lo que nosaltres diguem?

Lo peor es meneallo, i no hi sortirán pas guanyant res els possibilistes en aqueix assumpció.

De nosaltres, no'n poden dir pas res;

és a dir: dir, sí; provar-ho, no. Pero com que a nosaltres ens té sense cuidado tot lo que pugui dir, mentrens no ens ho pugui provar com hem fet i anirem fent nosaltres amb ells, per això que no ens farà més que gracia els crits del tractant amb bestiar banut; car són els crits i les lamentacions d'un que «por descuido o por otra circunstancia accidental» (i tant accidental) s'ha agafat els dits.

A manca d'arguments amb que posquer-nos titillar de germanófils, estampa els noms d'uns amics nostres que cap d'ells, amb tot i honrar-nos amb la seva amistat, milita en el nostre partit.

En canvi nosaltres no hem citat la opinió d'un o de varis prohoms del possibilisme, sino que hem copiat textes del seu portaveu, els que ens complavem en reproduir novament per a coneixement del públic i de los encargados de las Listas Negras.

De «Las Circunstancias» del dia 23 del mes que som:

Desde Berlin

(De nuestro servicio especial)

El acuerdo económico austro-alemán.
—La cuestión de las subsistencias.—

Exagerado optimismo.

Mientras que los periódicos aliados prosiguen inútilmente una campaña, en la que tratan de presentar en completo desacuerdo a los Gobiernos de Alemania y Austria-Hungría, estos siguen realizando una serie de gestiones de carácter económico que echan por tierra tan absurdas informaciones.

Uno de los puntos tratados por ambos Gobiernos, es el relativo a las tarifas aduaneras, habiéndose llegado, al parecer, al más completo acuerdo.

La importación de cereales y del petróleo refinado, así como los adelantos hechos a los Gobiernos de Bulgaria y Constantinopla, son asuntos de los que han tratado ambos ministros, pues interesan por igual a uno y a otro imperio.

Sobre todas las cuestiones que se han debatido en estas conferencias, ha habido un completo acuerdo.

Desde el punto de vista militar, la situación es análoga, sin que tenga la importancia que ha querido dársele a la cesión del mando de algunos sectores militares por parte del príncipe Federico Carlos al generalísimo Hindenburg.

Se trata tan sólo de una modificación motivada para la mejor marcha en el movimiento de los diversos sectores militares.

Respecto al aprovisionamiento de las subsistencias y en general de toda clase de artículos de primera necesidad, se han adoptado en Alemania extraordinarias medidas, sobre todo en lo que se refiere a la importación de dichos artículos de Suiza.

Como antes decimos, no puede dársele crédito a semejantes noticias, pues sobre no ser tan desesperada ni mucho menos la situación del imperio desde ese punto de vista, no convendría ciertamente a sus intereses, porque esos expulsados habían de propagar la situación del ejército alemán, haciendo públicas una serie de noticias que no convienen al Estado Mayor, para sus planes de campaña, que se conozcan.

Bien está que los aliados muestran su satisfacción por los últimos éxitos obtenidos; pero no lleven sus alegrías a un punto exagerado, tergiversando los hechos en tal forma que no parece sino que Alemania y Austria-Hungría están ya en peligro inminente de rendirse.

No, los imperios están aún sobrados

de fuerzas para emprender una nueva campaña de invierno, y prudente será no hacer calendarios respecto del resultado final.

ARKEL.

Berlín agosto de 1916.»

De «Las Circunstancias» del dia 27 del mes dia 27:

Ingrávidas

Las altas potestades de Europa han probado inequívocamente que no teniendo una suprema necesidad saben respetar los derechos de los débiles, excepto Bélgica a la que se pidió permiso de paso y no pudiendo obtenerlo, tuvo que apelarse a las armas, las demás han sido tratadas con mucho miramiento y la Rumanía en el Sur y la Suecia y Noruega en el Norte.

Holanda y Suiza lo determinan perfectamente y no hablamos de nuestra España por ocupar el primer puesto y por tanto siendo más difícil ser por el opresor, opresa, el Derecho ha imperado e impresa salvo ciertas eclipses que como se ha dicho eran puramente arrastres circunstanciales.

A. SIMÓ.

Reus 24-8-1916.»

Encara no n'hi ha prou de proves de la germanofilia de «Las Circunstancias»?

Si és descuido... bueno. Pero això de les circumstancies accidentals... Allà cada un amb la seva conciencia.

Gazeta del treball

Repressaries contra els carrilaires

Continúa la Compañía del Nort cometent tota classe de repressaries contra els seus empleats i agents.

Ja no són sols els carrilaires rebels els que reben *carícies* de la poderosa i soperba Companyfa; ara les emprén també contra els afiliats als sindicats catòlics.

Per atribuir-li la paternitat d'uns articles que publica «El Correo Español» sota el títol de «La cuestión ferroviaria», en els quals se critica el célebre follet editat per la Compañía tractant de justificar la seva mesquinesa, ha sigut traslladat a Barruelo el secretari del sindicat catòlic de Madrid.

Molt bé. ¡La Compañía del Nort laborant contra els seus propis interessos!...

Hi ha derrotes que fan perdre l'oremus...

Conflictes

El Sindicat obrer metalúrgic d'Asturias ha conseguit per als associats que treballen en la Tornillera de Ventanielles, les següents millores.

Aument de 50 céntims diaris per a quatre obrers que tenen salari més baixos i 25 per a tots els demés, homes i dones indistintament; abolició de totes les festes de l'any, excepte el 1er. de maig i altres dos que la fàbrica pot designar, i si algú diumenge té de treballar, la jornada serà de vuit hores.

—Ans d'ahir se declararen en vaga 135 dones de la fàbrica d'espelmes dels senyors Xelma i Taberner de Barcelona. Demanen augment de jornal.

—Han tornat a la feina els metalúrgics de la casa Abelló de Terrassa.

Congressos obrers

Se celebrá a Cervera del Río Alhama l'anunciat Congrés d'espardenyers.

—Els dies 8 i 9 del proper més de setembre se celebrarà a Sabadell un Congrés metalúrgic.

Varies

L'últim número de «El Obrero Gráfico», de Madrid, està dedicat casi exclusivament al Congrés tipogràfic celebrat fa poc a Bilbao.

Alaba't, ruc...

«Las Circunstancias», parlant den Pallejà diu: *ex-zapatero, es verdad, pero ello no obstante para que este señor tenga más criterio, más instrucción, más educación, más patriotismo y más buena fe que toda la serie de nulidades con título que inspiran y escriben FOMENT.*

El *hacer depender*—afegeix «Las Circunstancias»—el talento del paso por los centros docentes, hace muy poco favor a quien tal argumento emplease.

Aquests parrafets deuen estar escrits per als qui ignoren que l'*eminencia* de Pallejà té el títol de mestre.

Y basta de esto que asco me da—diu amb raó el panegirista del Pallejà —tener que escribir tan crudas verdades». Ja veu si són crues que són indigeribles, així com una mena de roda de molí que no hi ha manera que se l'empassin els escassos lectors de «Las Circunstancias». Perque tothom que coneix al Pallejà sab que és un pedant i un fatuós i més buid que una campana sense badall i que en totes les qualitats que li penja «Las Circunstancias» deixe molt que desitjar, no pot quent-se'l tenir ni per un home instruit, ni ben educat, ni patriota ni de bona fe.

De la seva instrucció, ni en cap parlar, que bé prou que cada dia la posa de manifest en «Las Circunstancias», escrivint amb els peus, demostrant que no coneix la gramàtica ni per les cuertes. I en quant a la educació, ahir mateix la evidenciava en el citat periòdic, dient de nosaltres que som uns *maricas*, quan no hem vist home que es contorneji en forma més alarmant i sospitosa que l'*ilustre tablajero*.

Además que ens han dit que per dormir es posa les camises de la seva dona.

I no parlem del seu patriotisme i de la seva bona fe essent la seva executorsa la del possibilisme, tant desastroso per a la ciutat.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°.	743.9	742.4
Sol... MÀXIMA	37.5	
TERMÓMETRE	31.0	
Sol... MINIMA	20.3	
Termòmetre sec.	29.7	30.2
Idem humit...	18.7	19.5
Humitat relativa de l'aire.	35.7	35.7
Tensió del vapor acuós.	10.5	11.5
ANEMÒMETRE Direcció del vent.	O.N.O	S.
METRE Velocitat del vent.	97.0	74.0
Pluviòmetre.....	5.0	3.5
Evaporòmetre.....	Ras	Ras
Estat del cel.....	Ras	Ras

L'Ajuntament de Tarragona en sa última sessió ha denegat a la Societat Aigües de Reus la pròrroga de sis mesos, després d'acabada la guerra europea per a cumplir el contracte de portada d'aigües a aquella ciutat, quina concessió acaba el 20 del pròxim setembre.

S'ha ordenat el rellevo del batalló del regiment d'Almansa que guarneix la plaça de Tortosa. Serà substituït per un del de Luchana.

De l'Observatori de l'Ebre comuniquen lo següent:

«El dia 26 de l'actual se registrà un

tremolor de terra, quin principi fou a les 11 hores i 4 minuts, i la distància de 9.200 kilòmetres. Aahir, 27, se registrà un tremolor llunyà, quin principi quelcom incert, fou a les 22 hores, 55 minuts i 15 segons. Avui, 28, se n'ha registrat un altre a les 6 hores, 58 minuts i 15 segons. Distància de l'epicentre, 7.110 kilòmetres».

Ha mort en aquesta ciutat, víctima de crudel malaltia, la bondadosa senyora dona Antonia Batalla Rabasó, vídua d'Andreu Sanjuan, i mare amantíssima de nostres volguts amics Andreu, Josep, Joan i Ferran, a quins fem avinent nostre pésam més sentit.

El proper dia 8 de setembre, festivitat de la Mare de Déu, i amb motiu de la festa major a les Borges del Camp, hi haurà audicions de sardanes per una cobla d'Arbucies.

Sabem de molts joves amics nostres que pensen traslladar-s'hi.

Es quasi segur que la setmana entrant començaran les operacions del vermà en aquest terme municipal.

Els raïms presenten bon aspecte, però degut a l'espantosa secada que atrauen, se nota la manca de desenvolupament dels mateixos.

En el cas improbable de reuir-se nombre suficient de senyors regidors aquesta nit l'Ajuntament celebrarà sessió de primera convocatòria.

Ans d'ahir la vila de Castelltersol dedicà un homenatge al seu fill il·lustre, l'insigne doctor Fargas, descobrint una làpida commemorativa en la fasana de la casa on nasqué i inaugulant la galeria de castelltersolencs amb un retrat de l'homenatjat.

An aquest homenatge hi enviarà delegacions totes les entitats científiques i culturals de Barcelona.

A Logroño han sigut detinguts Nil Aureli Sainz Miguel, autor del crim del carrer de Lanuza de Madrid, i el seu fill Restitut, per si té complicació en aquell crim.

El fill que

Se cediran barato una màquina de moliure ametlles i altres utensilis concernents al ram de la pasteleria.

Per a informes dirigir-se en aquesta impremta.

♦♦

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialitz en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid.

HA TRASLLADAT el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Esanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Teléfon número 78

♦♦

Fa falta Dependent i Aprendent

per a un comerç de
Merceria i Novetats
aquesta.
Informarán en aquesta impremta.

Comercial

Moviment del port de Tarragona

Dades facilitades per l'Agència Fabregas

Anunci de sortides de vaixells

Dia 30.—«Setubal» per a Noruega; consignatari, Boada.

Dia 30.—«Castilla» per a Marsella; consignatari Mac-Andrews.

Dia 31.—«Riviera» per a Ribera d'Itàlia; consignatari, Benigno.

Dia 31.—«Serra» per a Liverpool; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 1.—«Cabañal» per a Àfrica i Canaries; consignatari, Musolas.

Dia 1.—«Cabo Higuer» per a Cetina i Marsella; consignatari, Peres.

Dia 3.—«Arana» per a Londres; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 4/5.—«Iberia» per a Sèrbia; consignatari, Boada.

Dia 5.—«Leda» per a Holanda; consignatari, Ferrer.

Dia 5.—«Tomsk» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.

Dia 5/6.—«C. Sorni» per a Ribera, Génova i Liorna; consignatari, Musolas.

Dia 10.—«Cafundhu» per a Canadà (probable); consignatari, Mac-Andrews

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

ESTRANGERS

Londres	90 dñs.	ops.	dñs.
Idem seque..	...	>	>
París idem..	...	>	>
Berlin idem..	...	>	>
Marsella vista..	...	>	>
Hamburg vista..	...	>	>

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal Pts.	sucre	peso
455 Gas Reusense	250	—	—
600 Industrial Harinera	500	—	—
615 Banco de Reus de Descuentos i Préstamos.	500	—	—
500 Obns. Electra Reusense.	500	—	—
25 Companyia Reusense de Tramvies, S. A.	250	—	—
200 Idem id., Serie B.	500	—	—
400 Eléctrica Reusense.	500	—	—
2600 Institut P. Mata.	2500	—	—
520 Institut P. Mata.	500	—	—
160 Empres Hidrofòrica	369'50	—	—
523'50 Obligacions Manicomio Reusense.	500	—	—
50 Carburos de Teruel.	500	—	—
50 Pantan Riudecanyes.	50	—	—

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des del 1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Sur 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	» Vilafranca; » 9'38
» 7'25 »	» 9'23 e
» 8'49 »	» 13'27 m
» 14'13 »	» 17'42 e
» 17'16 » Vilanova	» 21'44 o
» 17'16 » Vilafranca	» 20'37
» 21'25 »	» 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Sur 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m	» 8'33 » 10'36 r
» 9'20 »	» 12'47 c
» 13'00 »	» 16'15 o
» 15'23 »	» 19'24 m
» 19'49 »	» 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

Sur 7'38 arriba 8'11 m	» 9'56 » 10'30 m
» 12'54 »	» 13'24
» 14'30 »	» 15' m
» 18'8 »	» 18'35 e
» 20'50 »	» 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Sur 7'35 arriba 8'10 e	» 9'10 » 9'50
» 12'17 »	» 12'45 m
» 16'36 »	» 17'14 m
» 19'25 »	» 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Sur 7'17 surt 9'29 arriba 10'37 m	» 10'41 » 11'19 » 11'44 r
» 13'17 »	» 14'24 » 14'58 c
» 16'30 »	» 18'57 » 19'47 m
» 19'49 »	» 21'11 » 21'47 m
» 22'01 »	» 23'5 e

DE MORA I FALSET A REUS

Sur 6'13 arriba 7'17 e	» 6'30 surt 7'42 » 8'39 m
» 7'01 »	» 8'43 » 10'19 m
» 12'17 »	» 13'11 » 14'03 e
» 17'27 »	» 19'12 » 20'59 m
» 20'14 »	» 20'48 » 21'20 r

DE REUS A LLEIDA

Sur 8'22 arriba 11'22 c	» 13'35 » 20'5 m
» 17'59 »	» 22'13 m
» 20'30 »	» 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Sur 5'30 arriba 9'46 m	» 8'29 » 12'29 m
» 11'56 »	» 20'17
» 15 »	» 17'58 c

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia 6'11 (fins a Benicarló)—9'18—11'15—17'7 (fins a Benicarló)—0'2.	Arriben a Salou de Valencia 4'19—9'17 (procedent de Benicarló)—15'45—18'38
--	--

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 10 de juliol de 1916

SENSE aquesta marca

Papa- NO és un «Gramófon»

■ : Catàlegs gratis :

— DIPÓSIT DE RELLOTGERIA.— RELLOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Éxit colossal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramótono

De venda: **R. Perpiñá.**

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic
DEL Doctor **A. FRIAS**

EL CAS MES ENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitòries constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS, CR. NICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals capsula.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agnès, 80 - REUS

IBARRA i C.^A S. en C.-Sevilla

Línia regular de grans vapors

Tois els DIJOUS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cadiz (admetent carrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. -- Servei ràpid eventual per a Galicia i Nord d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solament 14 dies en el viatge. -- S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia, amb trasbor al vapor Luarca (núm. 3) i per la Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa «Denia i d'Anzio».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Agost 17	Vapor	Cabo	San Martín
" 24	"	Roca	
" 31	"	Higuer	
Sobre. 7	"	Corona	

Per a Cette i Marsella

Agost 18	Vapor	Cabo	Roca
" 25	"	"	Higuer
Sobre. 1	"	"	Corona
" 8	"	"	Peñas

Disponible

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és illegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'ímpot.

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrogen

Dispot 1|2 Watt

Gran potència lluminosa. -- Consum veritat.

Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vostres electricistes.

Concessionari i dipositiari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidò. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35.—PROP DE LES RAMBLES

Representant en aquesta província

JOSEP BALDRICH
SANT ELIES, 2, 2.º, 1.º REUS

TARIFES

Per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupa	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	Pagarà a 2 pessetes per cada espai de 5 per 10 cm. que ocupa
Fins a 3 cms. d'altura.	2'50	3'75	5'00	10'00	
De 3 a 5 "	3'50	5'25	7'00	14'00	
Per cada cim. més.	0'50	0'75	1'00	1'50	

Els remisos, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'informacions pagaran a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un més pagaran a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inserció.

SABATERÍA

— DE —

PERE ROIG

SUCESOR DE JOSEP M. MARTÍ

Baratura -- Elegància -- Solidesa -- Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNÈS, 28 - REUS